

254. Salgótarján, Pécskő-szikla

(Nógrád megye) I

A péceli és bronzkori lelőhelyként ismert sziklánál egy terepnapot töltöttem, fotódokumentációt készítettem. A sziklát az 1920-as években folyt bazaltbányászat és egyéb tevékenység átalakította, de a jelenlegi csúcson megfigyelhetők mészhabarcos falazatrészletek, sziklába vésett falhelyek? és lépcsők?. A szikla északi oldalán található kisméretű üregeknél is további vizsgálatot igényel, hogy természetes zárvány-kimállások vagy kaptárkő-jellegű fülkék. További kutatást igényel a maradványok felmérése és meghatározása.

MAJCHER TAMÁS

255. Sárszentlőrinc, Petőfi utca 30.

(Tolna megye) Kö

Sárszentlőrinc község belterületén a Petőfi u. 30. szám alatti ház kertjében ásás során embercsontok jutottak a felszínre. Helyszínelésünk során egy erősen bolygatott, feltehetően késő középkori csontvázas sírt tártunk fel, a környékéről pedig több középkori kerámiát gyűjtöttünk. A terepből enyhén kiemelkedő dombon a korábbi években több alkalommal is kerültek elő sírok.

ÓDOR JÁNOS GÁBOR

256. Sárvár, Vár, 4-es bástya

(Vas megye) Kk

Ó-olasz rendszerű 5 bástyás vár, melyek közül az általunk kutatott 4-es gazdasági kijáratként, kapuként szolgál.

Szelvényeinkben a ma létező keleti kapu elődjére nem bukkantunk. Mivel eredetileg nem volt kapu, a 19. század végén – 20. század elején kialakított kapu szélessége hasonló volt, mint a mai, hiszen megmaradtak a kerékvető kövek, pusztán a szint emelkedése miatt rábetonoztak.

Helyette a négyes bástya egyes részeinek egyidejű elbontására, illetve e torzó felfalazására került sor. Az ágyúkamra feltöltése 19–20. századi cserepekkel és egy db 1900-ból származó Ferenc József hatkrajcárossal jól keltezhető (1-2. szelvény). A vizesárok 19–20. század eleji teljes feltöltése, e bástya szétdarabolása, kapuként használata folyamatos pusztulást eredményezett. Csatornák (három, ebből 2 nem szerepelt a közmű helyszínrajzon), villanyvezetékek, földeléssel telefonkábelek, távhő csatornája, mind a bástya megmaradt föld alatti fal alaptestét vágta át. Az állandó teher- és személyforgalom, a legutóbbi évek csatornázásakor ásott cca. 4 m mélységű árok nemcsak átvágta a fal alaptestet, hanem a gerendaváz szerkezetet is erősen megrongálta a kapunak hitt és használt bástyán keresztül épített úttest közepe alatt.

Az átvágás az egykori bástya torkának irányában halad, melyet sikerült megtalálni.

A Pamer Nóra által 1962-ben leírt faszerkezet ma már csak a vízszinttel azonos szinten volt megfigyelhető.

Helyette iszap, illetve agyag található az alapfal alatt. Statikai állapota erősen elgondolkodtató.

A falszoros – mely a 4-es és a 3-as bástya között van – bemutatása talajszintig felhozva, a galambház falának sarkánál egyenletesen magasítva, hiszen ennek az épületnek homlokfala azonos a falszoros falával, amit felhasználtak. A fal külső felén (déli) nincs zokli, miként a bástya vizesárok felé eső falain sehol. A 4-es bástya északi szárnyának a bástya belseje felé eső részén kifelé bővülő ablaknyílásokat figyelhetünk meg. A bástya külsején ezeknek a kőkeretes ablakoknak nincs nyoma.

HAJMÁSI ERIKA

257. Sióagárd, Kossuth utca 82.

(Tolna megye) LT

Sióagárd község belterületén a Kossuth u. 82. szám alatti ház kertjében gödörásás során kelta edények töredékei kerültek felszínre. A találó a leleteket átadta, terepbejárásunk során további leletet nem találtunk.

ÓDOR JÁNOS GÁBOR

258. Somogyegres, Öreg-temető

(Somogy megye) Rő, Kö

Somogyegres É-i részén, az Öreg-temetőben középkori templom maradványai vannak, ettől Ny-ra, a somogyegresi mellékág jobb partjára is átnyúló középkori telep található. A március 25-i terepbejárás során néhány római kori cserép is előkerült.

NÉMETH PÉTER

259. Somogyfajsz, Papföld

(Somogy megye) Kk, Kú

Egy somogyfajsz lakos bejelentést tett, hogy szántóföldjén homokgödör ásása közben csontvázra bukkant. A csontvázat a fejénél találta meg, a koponyán barnás anyag volt.

A lelőhely a József Attila u. vonalától kb. 225 m-re délre került elő. Kibontottuk a bejelentő által megtalált sírt. Tájolása: kelet-nyugati. A koponyánál barnás maradványok (talán nemezsapka maradványai), vastárgy (tűszerű kapocs) töredéke volt. Az áll alatt kerámia, valószínűleg egy kályhaszem töredékét találtuk. A sírföldben több késő középkori – kora újkori (15–17. századi) kerámia töredéke volt.

A sír mindkét végében újabb sírok foltja jelentkezett (K-re 2. sz., Ny-ra 3. sz.).

Az 1. sír nyugati végében kibontottuk a 3. számmal jelölt sírt, amelyből kb. 145 cm mélységben néhány jó megtartású koporsódeszka-töredék került elő. A sírföldben rossz megtartású koponyatöredék volt, mely a később megtalált 4. sírhoz tartozott. A 3. számmal jelölt sír foltja kb. 160 cm mélységben kettévált. A nyugati részben (4. sír) csecsemő csontváza feküdt, a korábban megtalált koporsómaradványok ehhez a sírhoz tartoztak.